

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-931/19-P

Název	Dětský domov, Staňkov
Sídlo	Mathauserova 117, 345 61 Staňkov
E-mail	dd_stankov@seznam.cz
IČ	48342971
Identifikátor	600028445
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Bc. Jana Koubová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	Mathauserova 117, 345 61 Staňkov, Boženy Němcové 7, 346 01 Horšovský Týn
Termín inspekční činnosti	5., 6. a 8. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu školského zařízení a jeho souladu s právními předpisy podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov, Staňkov (dále „DD“ nebo „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Dětem poskytuje plné přímé zaopatření s celoročním nepřetržitým provozem ve dvou místech pro poskytování služeb. Čtyři rodinné skupiny jsou umístěny v areálu DD v Mathauserově ulici ve Staňkově, jedna se nachází v bytové jednotce v ulici Boženy Němcové v Horšovském Týně.

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení umístěno 37 dětí. Z celkového počtu má 12 dětí diagnostikované speciální vzdělávací potřeby. Předškolní vzdělávání a plnění povinné školní docházky probíhá ve školách ve Staňkově a v Horšovském Týně, starší děti dojíždějí do středních škol v Horšovském Týně a Stodu. Jedna zletilá nezaopatřená osoba, která bydlí ve „startovacím bytě“ ve Staňkově a studuje v Praze, je v péči DD na základě smlouvy o setrvání v zařízení do ukončení přípravy na budoucí povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení (dále „ředitelka“) splňuje zákonem stanovené požadavky pro výkon své pracovní pozice. Řízení DD, tj. plánování, organizaci a vytváření podmínek pro poskytování služeb, zajišťuje v úzké spolupráci zejména s vedoucím vychovatelem. Ředitelka má ujasněné záměry, které aplikuje do personální strategie (podpora a další vzdělávání zaměstnanců apod.). Účinnému řízení napomáhá promyšlený a funkční systém kontrol jednotlivých úseků a hospitací výchovně vzdělávacích činností. Ředitelka provádí pravidelné neformální hodnocení všech zaměstnanců, což jim poskytuje zpětnou vazbu o efektivitě jejich práce. Zároveň je přínosné pro sjednocování výchovného působení při každodenních činnostech. Na jednáních pedagogické rady jsou projednávány podrobné informace o dětech, jejich chování a výsledcích ve škole a jsou přijímána konkrétní opatření ke zjištěným nedostatkům v oblasti výchovy a vzdělávání.

Výchova a vzdělávání v DD probíhají podle zpracovaného školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Prioritou stanovenou ve ŠVP je příprava dětí na samostatný život s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a jejich praktické využití v dalším životě po odchodu z DD nebo při návratu do biologické rodiny. Osobní dokumentace dětí je vedena v požadovaném rozsahu v písemné podobě. Pro každé dítě zpracovávají pedagogové Program rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), který je cíleně zaměřen na oblast výchovy a vzdělávání. Roční plán rozpracovává dlouhodobé cíle, z něho se dále vytvářejí týdenní plány činností jednotlivých rodinných skupin. Do plánů se promítají také cíle jednotlivých dětí stanovené v PROD. Na formulování pravidel společného soužití a týdenních plánech činností mají možnost se podílet společně s vychovateli i děti. Vnitřní řád je přehledně zpracovaný, srozumitelný jak pro děti, tak pro osoby zodpovědné za výchovu. Dílčí nedostatky v jeho obsahu byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Ředitelka dodržuje zákonné podmínky pro přijímání dětí a doporučení k jejich zařazování do rodinných skupin. Zařízení vytváří vhodné podmínky pro společné umístění sourozenců v jedné skupině, čímž umožňuje rozvoj sourozeneckých vztahů. Rodinné skupiny jsou tvořeny dětmi různého věku, což odpovídá skladbě běžných rodin a vytváří přirozené prostředí pro vzájemnou komunikaci, spolupráci a pomoc. Každému dítěti je při příchodu do zařízení určen klíčový pracovník, který zabezpečuje bezproblémovou adaptaci dítěte v zařízení a po adaptačním období vypracovává pro dítě PROD.

K realizaci vzdělávacího procesu má zařízení vytvořeny příznivé personální podmínky. Vzdělávání a výchovu dětí zabezpečuje stabilizovaný sbor 23 kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně ředitelky.

Zařízení usiluje o zlepšování materiálních podmínek pro výchovně vzdělávací činnosti. Ložnice dětí jsou většinou vkusně zařízené a vyzdobené, připomínají dětské pokoje v běžné rodině. Většina dětí má svůj vlastní soukromý prostor pro uložení věcí s možností jejich uzamknutí. Obývací pokoje jsou účelně přizpůsobeny k mimoškolním aktivitám, hrám i přípravě na vyučování. Některá sociální zařízení prošla rekonstrukcí, prostory některých však neodpovídají současným trendům. Vybavení pro sportovní činnosti a volnočasové aktivity, např. jízdní kola, je na dobré úrovni, děti ho využívají v rámci výchovně vzdělávacích činností. Aktuálně dětem není přístupná posilovna v areálu DD, která je mimo provoz z důvodu uskladnění materiálu v ní. Rozvoj zařízení probíhá především ve spolupráci se zřizovatelem, jehož příspěvek slouží zejména k zabezpečení provozních nákladů a částečně umožňuje postupnou obnovu materiálního zázemí, např. modernizaci informačních a komunikačních technologií. Vedle příjmů ze státního rozpočtu a od zřizovatele posilují rozpočet zařízení finanční prostředky a dary získané díky aktivitě ředitelky od sponzorů (např. IKEA, Zahradnictví Mělník, městské a obecní úřady, podnikatelské firmy) a nadačních organizací. Tyto prostředky jsou využívány zejména pro uskutečňování výchovně vzdělávacích programů pro děti.

Kapesné je dětem vypláceno v souladu s příslušným právním předpisem. Vychovateli jsou děti vedeny k hospodaření s penězi, mají možnost s nimi nakládat dle vlastního uvážení, poznávají hodnotu peněz, čímž je u nich podporována finanční gramotnost. Děti zároveň získávají osobní dary a peněžité příspěvky k narozeninám i při dalších příležitostech.

Minimální preventivní program uvádí konkrétní způsoby řešení problematického nebo patologického chování dětí. V rámci prevence je kladen důraz zejména na dodržování režimových činností, odolnost dětí vůči rizikovému chování, smysluplné trávení volného času, zvládání zátěžových situací apod. Zařízení seznamuje děti s pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví, se zásadami bezpečného chování a s možnými riziky, se kterými se mohou setkat v zařízení i při činnostech mimo DD (např. nebezpečí hrozící od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany apod.). Při fyzické prohlídce areálu zařízení, kde se děti pohybují, byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví zjištěny nedostatky, které byly zčásti odstraněny již v průběhu inspekční činnosti.

Školní stravování zabezpečuje vlastní jídelna s celodenním provozem. O víkendu si děti v rámci výchovně vzdělávací činnosti připravují stravu samy za pomoci vychovatelů. Pestrostí a vyvážeností pokrmů, zařazováním produktů zdravé výživy do připravovaných jídel, zajištěním dostatku ovoce a zeleniny se zařízení snaží o zdravý vývoj dětí a získání a upevňování správných stravovacích návyků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost byla zaměřena na hodnocení činností rodinných skupin v odpoledních hodinách. Děti byly vhodně motivovány ke vzdělávání, vedeny k upevňování hygienických návyků, k pravidelné domácí přípravě na školu a k pracovní činnosti. Ve sledované přípravě na vyučování a při plnění domácích úkolů děti dokázaly pracovat samostatně. V případě potřeby požadovaly spontánně pomoc vychovatelů, kteří je motivovali k dobrým výkonům. Interakce mezi dětmi navzájem probíhala bez problémů, děti se dokázaly domluvit při společných činnostech, které byly ponechány na jejich výběru. Vychovatelé zde působili jako zprostředkovatelé a v případě potřeby děti vhodně usměrňovali.

V rámci DD jsou dětem nabízeny pravidelné zájmové činnosti (např. hudební, keramický, rukodělný, sportovní kroužek), které rozvíjejí jejich zájmy a dovednosti a motivují je ke smysluplnému trávení volného času. Do kroužků se scházejí k jednomu vychovateli děti z různých rodinných skupin podle zájmu o nabízenou aktivitu. Při sledované výchovně vzdělávací činnosti byly děti povzbuzovány, motivovány a průběžně slovně hodnoceny, což jim poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Realizované organizační formy a aplikované metody byly vhodně zvoleny přiměřeně k věku dětí i k jejich individuálním potřebám.

Kromě plánované hlavní činnosti byly děti vedeny k upevňování pracovních návyků, sociálních a komunikativních kompetencí. Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali jejich psychomotorické tempo, zohledňovali odlišné potřeby a schopnosti, přihlíželi k jejich aktuálnímu naladění a vytvářeli jim prostor k seberealizaci. Při kooperativních činnostech děti prokázaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Činnosti probíhaly v přátelském prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla založena na vzájemném respektu, nespolečenské chování dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu.

Všemi činnostmi prolínaly preventivní aktivity vycházející z minimálního preventivního programu, jehož obsah je pečlivě zpracován pro jednotlivé věkové kategorie dětí. K prevenci rizikového chování je efektivně využívána řada činností a aktivit. Děti jsou vedeny ke správnému sebehodnocení tak, aby byly schopny určit si reálné životní cíle a cestu k nim.

V rámci osobních rozhovorů oslovené děti uvedly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, že se jim v dětském domově líbí, jsou zde spokojené a nesetkaly se s žádným ponižováním ani fyzickým trestáním ze strany zaměstnanců DD.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení dětí je prováděno pravidelně a účelně všemi pedagogickými pracovníky podle kritérií a pravidel nastavených v platném vnitřním řádu. Systém hodnocení umožňuje pravidelně sledovat psychosomatický, sociální a emocionální stav dětí, jejich vývoj i individuální výsledky. V rámci rodinných skupin probíhá neformální verbální vyhodnocování denních a týdenních činností, aktuálních aktivit a hodnocení naplňování individuálních cílů dětí stanovených v PROD. Cíle, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho osobnostní charakteristiky a s ohledem na jeho individuální potřeby navazují na předcházející hodnocení vychovatelů. Vyhodnocení PROD provádějí vychovatelé dvakrát ročně, dítě je s hodnocením seznámeno, může se k němu vyjádřit a ve spolupráci s pedagogem si stanoví další reálné úkoly pro nadcházející období. Záznamy o plnění deklarovaných cílů dokladují provázanost mezi obsahem ŠVP a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí. Děti v řízených rozhovorech uvedly, že jim není zcela zřejmá role klíčového pracovníka v péči o ně.

Systém hodnocení v DD umožňuje sledovat úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, např. pokrok ve vztazích k lidem, v kontaktech s rodinou nebo jinými blízkými osobami, v sebeobslužných dovednostech, ve vztazích ke školním povinnostem a povinnostem v zařízení. Při vyhodnocování působení výchovných strategií vychovatelé spolupracují, snahou je zlepšovat výsledky každého dítěte. K odstranění možných výchovných, popřípadě vzdělávacích problémů zařízení následně přijímá účinná opatření.

Děti si udržují ve svých rodinných skupinách pořádek, aktivně se podílejí na estetizaci ložnic a společných prostor zařízení. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky vytvářejí předpoklad pro rozvoj pracovních kompetencí. Děti jsou vedeny k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu, k šetrnému zacházení s vybavením DD a k dodržování pořádku. Vedení DD se dosud nepodařilo vytvořit podmínky pro trvale oddělené fungování rodinných skupin, přetrvává spíše komunitní styl výchovného působení, který u dětí nepodporuje vazby na rodinnou skupinu a rodinné prostředí.

Ve spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí zařízení sleduje a napomáhá kontaktu dítěte s jeho rodinou. Vychovatelé usilují o co nejčastější kontakt se zákonnými zástupci, spolužáky, kamarády i jinými blízkými osobami, a to kdykoliv v DD i v rodinách osob odpovědných za výchovu. Pobyty jsou uskutečňovány převážně během víkendů a prázdnin.

Děti navštěvují zájmové a volnočasové aktivity pořádané DD i jinými subjekty, což minimalizuje jejich izolaci od okolního světa a umožňuje navazování vztahů s vrstevníky. Vzdělávání dětí dále vhodně doplňují např. výlety, prázdninové pobyty, společenské, kulturní a sportovní akce, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory zejména občanských kompetencí. Podpora individuálních zájmů dětí umožňuje rozvoj jejich dovedností a nadání, komunikačních dovedností a připravenosti pro život s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každodenní přípravě na vyučování. Vychovatelé se pravidelně informují ve školách o prospěchu a chování dětí, dochází na třídní schůzky, náznaky školní neúspěšnosti jsou operativně projednávány a řešeny. Dětem s určitými výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální pomocí, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu dětí informovány prostřednictvím telefonických nebo osobních konzultací, případně i písemnou formou.

Průběžně je sledován a vyhodnocován dopad realizovaných preventivních aktivit. Útěky dětí ze zařízení nebyly v hodnoceném období zaznamenány, z hlediska rizikového a nevhodného chování dětí se vyskytlo např. kouření nebo slovní a fyzická agrese mezi dětmi. Tyto negativní projevy jsou eliminovány uplatňováním rozhovorů, případně sebehodnocením dětí. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově. Zařízení využívá také možnost ukládání pochval, které převažují.

Na odchod z DD jsou děti postupně připravovány aktivní účastí na programech zaměřených na budoucí samostatný život. Před odchodem jim zařízení poskytuje finanční pomoc, pomáhá při zabezpečení ubytování nebo zaměstnání. Některé z dětí se v dospělosti do zařízení vracejí sdílet, jakých úspěchů dosáhli, jiné např. pro radu nebo pomoc.

Závěry

Vývoj školského zařízení

Za poslední tři roky došlo k modernizaci počítačové sítě, postupně je zaváděn systém elektronické evidence.

Došlo k obnově schodiště a podlahových krytin v prostorách zařízení, postupně je obnovováno vybavení rodinných skupin.

V dětském domově pracuje stabilní tým zaměstnanců.

Silné stránky

Ředitelka je aktivní ve vyhledávání finančních prostředků pro uskutečňování výchovně vzdělávacích aktivit pro děti.

Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit podporuje smysluplné využívání volného času dětí.

Promyšlený systém prevence rizikového chování včetně efektivních prostředků k jeho naplňování napomáhá minimalizaci výskytu nežádoucího chování dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Některé prostory sociálních zařízení neodpovídají současným trendům, což nevytváří podmínky pro upevňování správných hygienických návyků dětí.

Ředitelka dostatečně nevyhodnotila rizika v oblasti bezpečnosti dětí při jejich pohybu v prostorách DD.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Realizovat úpravy v prostorách sociálních zařízení s cílem vytvořit podmínky pro upevňování správných hygienických návyků dětí.

Zpřístupnit posilovnu v rámci rozšíření nabídky volnočasových aktivit dětí.

Zavést a efektivně využívat vnitřní elektronický systém pro vedení dokumentace s cílem zpřehlednit evidenci, předávání informací o dětech a o průběhu jejich vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná v úplném znění formou Dodatku č. 15 Plzeňským krajem dne 30. června 2017, čj.: ŠMS/9146/17, včetně dodatku č. 16
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova, Staňkov vydané Hejtmánem Plzeňského kraje dne 30. května 2012, čj. ŠMSpers./38/12
3. Dodatek ke jmenování čj. ŠMSpers./38/12 na dobu neurčitou ze dne 20. 05. 2015
4. Koncepce rozvoje Dětského domova, Staňkov na období 2018 – 2022
5. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
6. Zpráva o činnosti organizace za rok 2018 čj.70/2019 ze dne 14. 2. 2019
7. Školní vzdělávací program Dětského domova, Staňkov platný ve školním roce 2019/2020
8. Vnitřní řád Dětského domova, Staňkov platný ve školním roce 2019/2020
9. Standardy kvality péče o děti, čj. 717/2017, ze dne 3. 12. 2017
10. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti Dětského domova, Staňkov na školní rok 2019/2020 čj. 382/2019 ze dne 30. 8. 2019
11. Plán hospitací a kontrol ředitelky DD Staňkov ve školním roce 2019/2020
12. Plán práce pedagogické rady a metodického sdružení na školní rok 2019/2020
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2019/2020
14. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2018
15. Minimální preventivní program Dětského domova, Staňkov pro školní rok 2019/2020
16. Preventivní strategie platná od 1. 9. 2019
17. Měření efektivity minimálního preventivního programu 2018/2019
18. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2018
19. Přehledy výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2019/2020
20. Kniha úředních návštěv vedená ve školním roce 2019/2020
21. Kniha ostatních návštěv vedená ve školním roce 2019/2020
22. Jednací protokol vedený ve školním roce 2019/2020
23. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. 9. 2018
24. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
25. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2019/2020
26. Osobní složky pedagogů
27. Účetní výkazy k 31. 12. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Jitka Křížková, MBA, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Křížková, MBA v. r.

Mgr. et Mgr. Jitka Černá, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Jitka Černá v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

PhDr. Milan Molec,
odborník pro inspekční činnost v dětském domově

PhDr. Milan Molec v. r.

V Plzni 20.11.2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PaedDr. Bc. Jana Koubová,
ředitelka školského zařízení

PaedDr. Bc. Jana Koubová v. r.

Ve Staňkově 22.11.2019